

ปัจจัยการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

Factors of Educational Management Affecting Effectiveness the Quality of Students of Schools under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1

วีระพงษ์ สว่างลาภ^{1*}

Veerapong Savanglap^{1*}

มณฑา จำปาเหลือง²

Monta Jampaluang²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 2) ระดับประสิทธิผล ด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำนวน 300 คน ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วยตัวแปรแฝง 4 ตัวแปร ได้แก่ ประกอบด้วย กระบวนการพัฒนาวัฒนธรรมการศึกษา การวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ประสิทธิภาพด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษามีตัวแปรสังเกตได้ 15 ตัวแปร เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการหาค่าสถิติพื้นฐาน การตรวจสอบ โมเดล การวัด พัฒนาและตรวจสอบปัจจัยการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิภาพด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

¹ นักศึกษามัธยมศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา), ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อ.เมือง จ.เพชรบุรี 76000

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน อีเมล : kruveerapong@hotmail.com โทรศัพท์: 089-0635948

¹ Graduated Student, Master of Education (Educational Administration), M.Ed. Phetchaburi Rajabhat University 76000

* Corresponding Author e-mail : kruveerapong @hotmail.com Tel : 089-0635948

² ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กศ.ค. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อีเมล : monta_jampaluang@hotmail.com

² Advisor Assistant Professor Ed.D. (Educational Administration) Phetchaburi Rajabhat University : e-mail : monta_jampaluang @hotmail.com

3. ปัจจัยการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ โดยพิจารณาจากค่าที่คำนวณได้ดังนี้ ค่าไค - สแควร์ = 137.31; ท็องศาอิสระ = 68; ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ = 2.02; ดัชนีวัดความกลมกลืน = 0.94; ดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว = 0.90; ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนเปรียบเทียบ = 0.99; ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ = 0.058; ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อน = 0.012; ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนในรูปคะแนนมาตรฐาน = 0.0328 และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้รับอิทธิพลโดยรวมและอิทธิพลทางตรงจากปัจจัยด้านการวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุด (TE,DE=0.40) น้อยที่สุดคือ ปัจจัยด้านกระบวนการพัฒนานวัตกรรม (TE,DE=0.38) ประสิทธิภาพด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา ได้รับอิทธิพลโดยรวมจากปัจจัยด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มากที่สุด (TE=0.67) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านกระบวนการพัฒนานวัตกรรม (TE=0.47) และน้อยที่สุดคือ ปัจจัยด้านการวิจัยในชั้นเรียน (TE=0.36) โดยได้รับอิทธิพลทางตรงจากปัจจัยด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มากที่สุด (DE=0.67) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านกระบวนการพัฒนานวัตกรรม (DE=0.21) น้อยที่สุดคือ ปัจจัยด้านการวิจัยในชั้นเรียน (DE=0.09) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากปัจจัยด้านการวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุด (IE=0.27) น้อยที่สุดคือ ปัจจัยด้านกระบวนการพัฒนานวัตกรรม (IE=0.26) ตัวแปรทั้งหมดในแบบจำลอง สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้ร้อยละ 60 สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรประสิทธิผลด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาได้ร้อยละ 85

คำสำคัญ : กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา การวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ประสิทธิภาพด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study : 1) the levels of factors of educational management of schools under Phetchaburi primary educational service area office 1. 2) the levels of effectiveness the quality of students of schools under Phetchaburi primary educational service area office 1. 3) factors of educational management affecting effectiveness the quality of students of schools under Phetchaburi primary educational service area office 1. The 300 samples consisted of educational administrators and teachers. The variables consisted of 4 latent variables: process of development of innovation education, the classroom research, the development of the learning process, the effectiveness of the quality of students and 15 observable variables. The instrument was a questionnaire constructed by the researcher. The statistical package program was used for analyzing the basic statistics, investigating the measurement model, developing and investigating the factors of educational management affecting effectiveness the quality of students.

The findings revealed as follows :

1. Factors of educational management of schools under Phetchaburi primary educational service area office 1 was at a high level.
2. Effectiveness the quality of students of schools under Phetchaburi primary educational service area office 1 was at a high level.
3. The research results indicated that the factors of educational management of schools under Phetchaburi primary educational service area office 1 corresponding with the empirical data. The validation of model was

indicated by $\chi^2 = 137.31$; $df = 68$; Relative -- Chi-square = 2.02; GFI=0.94; AGFI=0.90; CFI=0.99; RMSEA = 0.058 ; RMR=0.012; SRMR = 0.0328 and the results demonstrate that the development of the learning process were overall and direct influenced at the highest level by the factors of the classroom research ([total effect] TE, [direct effect] DE=0.40) at the lowest level was the factors of process of development of innovation education (TE,DE=0.38). The effectiveness of the quality of students was overall influenced at the highest level by the factors of the development of the learning process (TE=0.67) next in descending order was the factors of development of innovation education (TE=0.47) and at the lowest level was the factors of the classroom research (TE=0.36). The most direct influenced by the factors of the development of the learning process (DE=0.67) next in descending order was development of innovation education the factors of (DE=0.21) and at the lowest level was the factors of the classroom research (DE=0.09) Indirect influence at the highest level was by the factors of the classroom research (IE=0.27) at the lowest level was the factors of development of innovation education (IE=0.26). The variables in the adjusted model accounted for 60 percent of the variance of the development of the learning process and accounted for 85 percent of the variance of the effectiveness of the quality of students of schools under Phetchaburi primary educational service area office 1.

Keywords : process of development of innovation education, the classroom research, the development of the learning process, the effectiveness of the quality of students

บทนำ

การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน จะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศ ที่มีอยู่ให้เข้มแข็งซึ่งก็คือ การพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นโลกยุคโลกาภิวัตน์ ยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศดังเช่นใน แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) ที่บอกว่า การพัฒนาที่ยั่งยืน และความอยู่ดีมีสุขของคนไทย ต้องยึด “คน” เป็นศูนย์กลางการพัฒนา โดยการศึกษาเป็นเครื่องมือในการช่วยสร้างความรู้ ความคิด ทักษะและเจตคติที่ดีในการใช้ชีวิตเข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อมรวมทั้งสร้างสรรค์ชีวิต และสังคมให้ดีขึ้น รวมทั้งคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของนักเรียนในโลกในศตวรรษที่ 21 ก็คือ ความรู้ความสามารถในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ จากที่ได้กล่าวทั้งหมดก็คือประสิทธิผลของสถานศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียนนั่นเอง ซึ่งในส่วนของประสิทธิผลของสถานศึกษา นั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [1] ได้กำหนดประสิทธิผลด้านผู้เรียนไว้ใน

มาตรฐานด้านที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ซึ่งมีทั้งสิ้น 6 มาตรฐาน รวมทั้ง สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน [2] ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินด้านคุณภาพผู้เรียนในมาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา ในส่วนของ กลุ่มตัวอย่างพื้นฐานสอดคล้องกับชอย และมิสเกล [3] ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ได้แก่ 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และ 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา การพัฒนาคนนั้นเป็นหน้าที่หลักของสถานศึกษาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยตรง คือผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีคุณภาพในทุก ๆ ด้าน คุณภาพของผู้เรียน สามารถวัดได้จากประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความมุ่งมั่นที่จะเสริมสร้างโรงเรียน

ของตนเองให้มีประสิทธิผล ควรให้ความสนใจเกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพ “ความมีประสิทธิภาพ” จะชี้ให้เห็นถึงทิศทางของการพัฒนาที่ถูกต้อง ถูกทิศทางอันเป็นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในฐานะที่โรงเรียนเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการศึกษาให้กับประชากรจากสภาพปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและจากการที่หลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามุ่งเน้นในเรื่องของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นหลัก ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาในด้านที่ต่างออกไปจากในอดีต ทั้งความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความสามารถด้านเทคโนโลยี โดยมุ่งศึกษาปัจจัยการจัดการศึกษาด้านกระบวนการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางพัฒนาความมีประสิทธิภาพของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการเป็นพลโลกในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 94 คน และครูจำนวน 874 คน รวม 968 คน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มอย่างง่าย โดย ชูแมคเกอร์และโลแมกซ์ [4] เสนอใช้กฎแห่งความชัดเจน (Rule of Thumb) ที่นักสถิติวิเคราะห์ ตัวแปรพหุใช้กันมากคือ ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 10-20 คนต่อตัวแปรในการวิจัยหนึ่งตัวแปรซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 15 ตัวแปร จึงใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ตั้งแต่ 150-300 คน ซึ่งผู้วิจัยเลือกจำนวน 300 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 29 คนและครูจำนวน 271 คน รวมทั้งสิ้น 300 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรที่ศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ตัวแปรแฝง (Latent variables) จำนวน 4 ตัวแปร ประกอบด้วย (1) กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา (KI) (2) การวิจัยในชั้นเรียน (KR) (3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (EL) (4) ประสิทธิภาพด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา (EFS) กับตัวแปรสังเกตได้ (Observed variables) ซึ่ง คือตัวแปรที่ใช้เป็นดัชนีวัดสำหรับตัวแปรแฝง จำนวน 15 ตัวแปร เป็นตัวแปรสังเกตได้ภายนอก (X) จำนวน 9 ตัวแปร และตัวแปรสังเกตได้ภายใน (Y) จำนวน 6 ตัวแปร ดังต่อไปนี้คือ
2. กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา (KI) ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ภายนอก (X) จำนวน 5 ตัวแปร ดังต่อไปนี้คือ การระบุปัญหาในนวัตกรรม (X_1) การกำหนดจุดมุ่งหมายนวัตกรรม (X_2) การประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรม (X_3) การทดลองใช้นวัตกรรม (X_4) การศึกษาข้อจำกัดต่าง ๆ ของนวัตกรรม (X_5)
3. การวิจัยในชั้นเรียน (KR) ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ภายนอก (X) จำนวน 4 ตัวแปร ดังต่อไปนี้คือ การวางแผน (X_6) การดำเนินการ (X_7) การวัดผลและประเมินผล (X_8) การรายงานผล (X_9)
4. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (EL)

ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ภายใน (Y) จำนวน 3 ตัวแปร ดังต่อไปนี้คือ การจัดการเรียนการสอน เนื้อหาและกิจกรรม (Y_1) การฝึกกระบวนการคิดและเรียนรู้ประสบการณ์ (Y_2) การจัดบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ (Y_3)

5. ประสิทธิภาพด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา (EFS) ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ภายใน (Y) จำนวน 3 ตัวแปร ดังต่อไปนี้คือ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก (Y_4) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ (Y_5) ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Y_6)

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม เรื่อง ปัจจัยการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 1 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาวัฒนธรรมการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 26 ข้อ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 21 ข้อ ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จำนวน 16 ข้อ ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา จำนวน 27 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามตอนที่ 2 ตอนที่ 3 ตอนที่ 4 และตอนที่ 5 มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของเบสท์ [5] โดยกำหนดเป็นคะแนน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

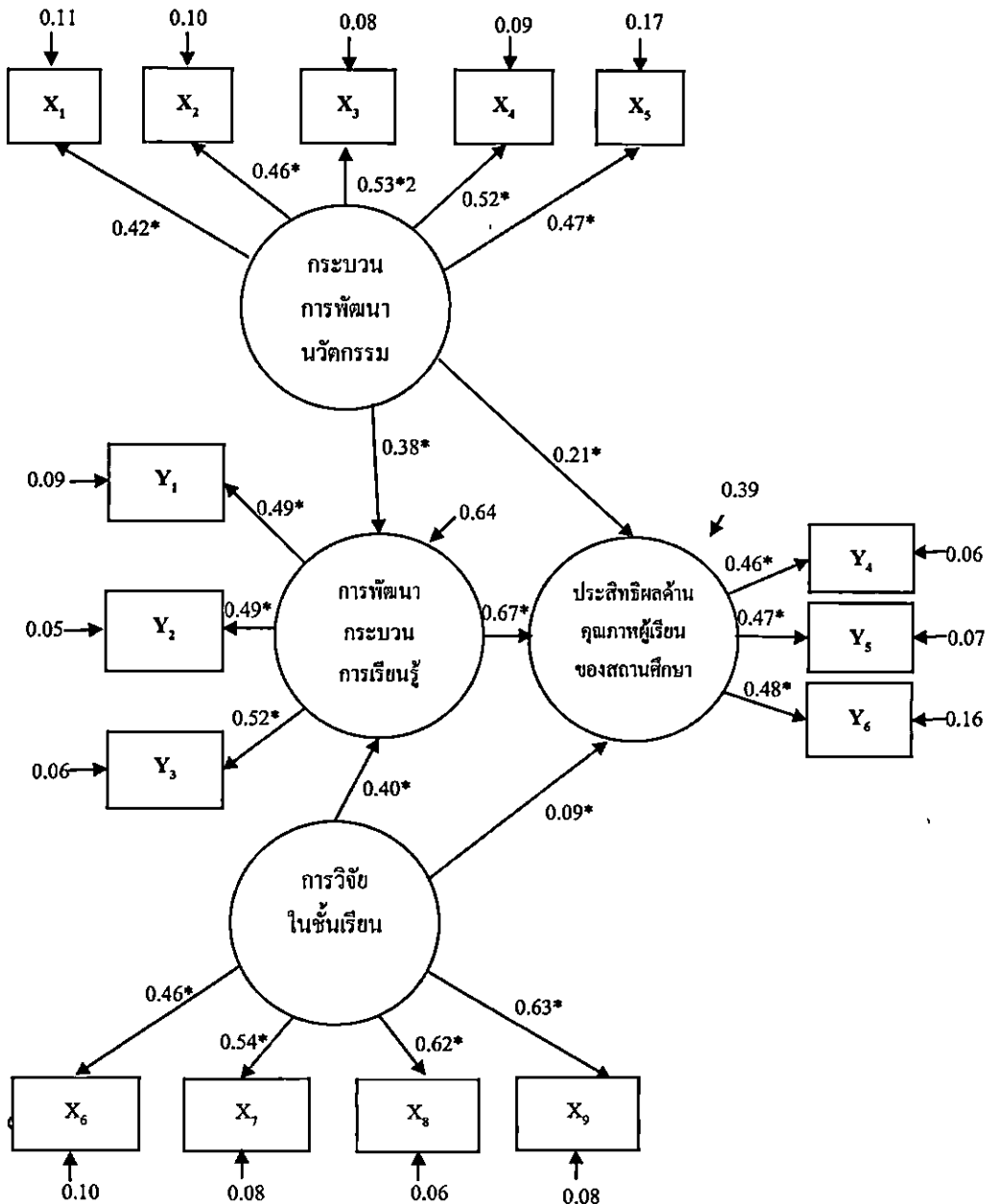
การหาคุณภาพของแบบสอบถามในการวิจัยฉบับนี้เป็นการหาความเที่ยงตรง (Validity) การทดสอบหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และการหาความเที่ยง (Reliability) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ซึ่งผลการตรวจสอบพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มีค่าเท่ากับ 0.94 โดยถือว่าผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่ยอมรับได้ ($IOC > 0.5$)

2. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) ของไวรัสมานและจอร์ [10] คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก $r = .20$ ขึ้นไป เป็นแบบสอบถามที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง และนำแบบสอบถามมาหาค่าความเที่ยงทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค [10] โดยนำแบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงตั้งแต่ .80 ขึ้นไป นำไปใช้เก็บข้อมูลจริง ซึ่งแบบสอบถามด้านกระบวนการพัฒนาวัฒนธรรมการศึกษามีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .529 - .822 ความเที่ยงเท่ากับ .965 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .666 - .849 ความเที่ยงเท่ากับ .972 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .700 - .918 ความเที่ยงเท่ากับ .973 ส่วนด้านประสิทธิผลด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษามีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .583 - .840 ความเที่ยงเท่ากับ .975 โดยสรุปแบบสอบถามทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกและค่าความเที่ยงที่ยอมรับได้ทุกข้อ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์แบบจำลองความสัมพันธ์ปัจจัยการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในภาพรวมแสดงในภาพที่ 1 และตารางที่ 1

ภาพ 1 เส้นทางความสัมพันธ์ของแบบจำลองสมการ โครงสร้าง

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($1.960 \leq t\text{-statistic} < 2.576$)

จากภาพ 1 ผลการวิเคราะห์แบบจำลองความสัมพันธ์ปัจจัยการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในภาพรวมที่ปรับใหม่ (Modified Adjustment Model) พบว่า แบบจำลองมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดีและเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินดัชนีความสอดคล้องของโมเดล โดยมีค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 137.31

องศาอิสระ (df) เท่ากับ 68 ค่า ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) เท่ากับ 2.02 ค่าความสอดคล้องจากดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.94 ค่า AGFI เท่ากับ 0.90 ค่า NFI เท่ากับ 0.99 ค่า CFI เท่ากับ 0.99 ค่า RMSEA เท่ากับ 0.058 ค่า RMR เท่ากับ 0.012 และค่า SRMR เท่ากับ 0.033

ตารางที่ 1 ค่าอิทธิพลของปัจจัยการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในภาพรวม * $p < .05$, ** $p < .01$

ตัวแปรสาเหตุ	ตัวแปรผล					
	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (EL)			ประสิทธิผลด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา (EFS)		
	TE	DE	IE	TE	DE	IE
กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา (KI)	0.38*	0.38*	-	0.47*	0.21*	0.26*
การวิจัยในชั้นเรียน (KR)	0.40*	0.40*	-	0.36*	0.09*	0.27*
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (EL)				0.67*	0.67*	-
R-Square	0.60			0.85		

จากตารางแสดงให้เห็นว่าการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้รับอิทธิพลโดยรวมและอิทธิพลทางตรงจากปัจจัยด้านการวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุด (TE, DE=0.40) น้อยที่สุดคือปัจจัยด้านกระบวนการพัฒนานวัตกรรม (TE, DE=0.38) ประสิทธิภาพด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา ได้รับอิทธิพลโดยรวมจากปัจจัยด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มากที่สุด (TE=0.67) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านกระบวนการพัฒนานวัตกรรม (TE=0.47) และน้อยที่สุดคือ ปัจจัยด้านการวิจัยในชั้นเรียน (TE=0.36) โดยได้รับอิทธิพลทางตรงจากปัจจัยด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มากที่สุด (DE=0.67) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านกระบวนการพัฒนานวัตกรรม (DE=0.21) น้อยที่สุดคือ ปัจจัยด้านการวิจัยในชั้นเรียน (DE=0.09) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากปัจจัยด้านการวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุด (IE=0.27) น้อยที่สุดคือ ปัจจัยด้านกระบวนการพัฒนานวัตกรรม

(IE=0.26) ตัวแปรทั้งหมดในแบบจำลอง สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้ร้อยละ 60 และสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรประสิทธิผลด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาได้ร้อยละ 85

การอภิปรายผล

การที่กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการศึกษามีอิทธิพลต่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการนวัตกรรมการศึกษา เป็นองค์ประกอบของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ความคิดใหม่ วิธีการใหม่ เทคนิคใหม่ แนวทางใหม่ ในเชิงที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน หรือทางการศึกษา และทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เพิ่มมากขึ้นด้วย [6] การนำนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้จัดการเรียนการสอนจะส่งผลให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ตาม

จุดประสงค์ของรายวิชา [7] ทำให้กระบวนการเรียนรู้
ง่ายขึ้น ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ความสามารถของตนเอง
ในการเรียนรู้เพิ่มเติมที่ [8]

การวิจัยในชั้นเรียนมีอิทธิพลต่อการพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการวิจัย
ในชั้นเรียนหรือการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็น
กระบวนการแสวงหาความรู้เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนา
กระบวนการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน อยู่
ภายในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนอย่างมีระบบ และมี
วัตถุประสงค์ที่ชัดเจน สังเกตและสะท้อนผลเป็นวงจร
ไปเรื่อย ๆ จนบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ โดยผู้วิจัยคือ
ครูผู้สอน [9] เป็นการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพื่อ
การแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียน ตลอดจน
เป็นการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน
ให้ดีขึ้น เพื่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน
[10] ช่วยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้
ความเข้าใจ และมีทักษะพื้นฐาน สามารถใช้กระบวนการ
การวิจัยนำการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาการ
เรียนรู้ [11]

การวิจัยในชั้นเรียนมีอิทธิพลต่อประสิทธิผล
ด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาที่เป็นเช่นนี้อาจเป็น
เพราะการวิจัยในชั้นเรียน เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของ
การจัดการเรียนการสอนและคุณภาพผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ
[12] [10] ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
มากยิ่งขึ้น ช่วยแก้ปัญหาผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม
[13] ช่วยพัฒนานักเรียนและครูให้เป็นผู้ที่เรียนรู้
อย่างต่อเนื่อง [14] การวิจัยในชั้นเรียนให้ประโยชน์ คือ
นักเรียนได้รับการเรียนรู้ตรงคุณลักษณะที่พึงประสงค์
มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์กำหนด เนื่องจาก
ได้รับความรู้ ทักษะ เจตคติ ที่เหมาะสม [15] ทำให้
ครูได้วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา แล้วคิดหาทาง
แก้ปัญหาจนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของ
ผู้เรียนให้ดีขึ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียน
รู้ พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ใฝ่เรียน มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนอยู่ในระดับที่น่าพอใจ ผู้เรียนไม่มีปัญหา
การเรียนอีกต่อไป [16]

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ที่มีอิทธิพลต่อ
ประสิทธิผลด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาอาจ
เป็นเพราะ หลักสูตรสถานศึกษาจะบรรลุเป้าหมายและ
วิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้เพียงใดนั้น ภารกิจการบริหาร
งานวิชาการประการหนึ่งที่สำคัญยิ่ง คือการพัฒนา
กระบวนการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ สถาน
ศึกษาจะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ครูอาจารย์ จัด
กิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และ
สรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยมีการศึกษาผู้เรียนเป็น
รายบุคคล เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมที่สอดคล้อง
กับความถนัดความสนใจ และความต้องการของ
ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและ
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
อย่างแท้จริง [17] การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็น
กระบวนการระบบที่มีการวิเคราะห์ความต้องการ
จำเป็นในการเรียนรู้ ตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ และ
จัดกระบวนการเรียนการสอนและสื่อการเรียนการสอน
เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ [18]

การที่กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา
มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลด้านคุณภาพผู้เรียนของสถาน
ศึกษา อาจเป็นเพราะประโยชน์ของนวัตกรรมทางการ
ศึกษานั้นทำให้ ผู้เรียนมีโอกาสใช้ความสามารถของ
ตนเองในการเรียนรู้เพิ่มเติมที่ มีโอกาสตัดสินใจเลือก
เรียนตามความสามารถ มีอิสระในการเลือก สามารถ
เรียนรู้ในตลอดเวลา ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
สามารถเรียนรู้ได้มากกว่าเดิมในเวลาเท่ากัน สามารถ
เรียนรู้ได้ทั้งในแนวกว้างและแนวลึก รู้จักเสาะหาแหล่ง
การเรียนรู้ คิดเป็นและสามารถแก้ปัญหาด้วยตนเองได้
[19] [8] นวัตกรรมทางการศึกษานั้นสร้างผู้เรียนที่มี
ประสิทธิภาพมากกว่าเดิม สามารถเปิดโอกาสของการ
เรียนรู้ได้อย่างแท้จริง [20] และการนำนวัตกรรมทางการ
ศึกษาไปใช้จัดการเรียนการสอนมีประโยชน์คือ ช่วยให้
ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้นช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนเป็น
รูปธรรม [21] [7]

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยการจัดการศึกษามีผลต่อประสิทธิภาพด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบแต่ละด้านเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการบริหารสถานศึกษาและนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เนื่องจากหากกระบวนการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการวิจัยในชั้นเรียนนั้นดำเนินการผ่านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้จะส่งผลให้มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษามากขึ้นกว่า การดำเนินการกระบวนการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการวิจัยในชั้นเรียนเพียงเดียวโดยไม่ผ่านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประสิทธิผลด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษามากที่สุด

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการจัดการศึกษาทุกปัจจัยต่างมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาต่างกันทั้งทางตรงและทางอ้อมดังนั้นหากผู้บริหารสถานศึกษาต้องการยกระดับประสิทธิภาพด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา ควรพิจารณาว่าปัจจัยนั้น ๆ ควรดำเนินการโดยตรงหรือต้องดำเนินการผ่านปัจจัยการจัดการศึกษาด้านอื่นก่อน จึงจะส่งผลต่อประสิทธิภาพด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษามากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยการจัดการศึกษามีอิทธิพลกับความสามารถในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- [2] สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2554). คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 –2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน 2554). กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- [3] Wayne K. Hoy and Vecil G. Miskel. (2001). *Educational Administration : Theory Research and Practice*, 6thed. New York : McGraw-Hill Inc.
- [4] มณฑา จำปาเหลือง. (2551). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาโดยครอบครัว. คุุณวินิพนธ์ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [5] Best, J.W. (2006). *Research in Education*. Boston, MA : Pearson/Allyn and Bacon.
- [6] พระปลัดนันทธี วชิรญาโณ. (2556). การพัฒนานวัตกรรมการสอนวรรณคดี แบบปัญญาวิถี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- [7] มณฑา จำปาเหลือง . (2558). นวัตกรรมการบริหารการศึกษามนพื้นฐานของการวิจัย. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- [8] [19] กิดานันท์ มลิทอง. (2548). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- [9] พนิต เจริญทอง. (2548). วิจัยแผ่นเดียว. กรุงเทพฯ : สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น.
- [10] [12] กนิษฐา เชาวน์วัฒนกุล. (2553). การพัฒนารูปแบบการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสอนและการทำวิจัยในชั้นเรียนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาการสอนคณิตศาสตร์. วิทยานิพนธ์วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณวุฒิปบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [11] สุริย์มาศ สุขกสิ. (2549). รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุุณวุฒิปบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [12] [10]
- [13] นवलเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม. (2549). การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- [14] นพเก้า ณ พัทลุง. (2550). เทคนิคการวิจัยในชั้นเรียน. สงขลา : เหมการพิมพ์สงขลา.
- [15] วันทิพย์ สิ้นสูงสุด. (2549). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : สยามมิตรการพิมพ์.
- [16] นรินทร์ สังข์รักษา. (2555). การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [17] รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- [18] เกียรติศักดิ์ วชิศิริ. (2553). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบนำตนเองบนเว็บเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา. ปริญญาปรัชญาคุุณวุฒิปบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- [19] [8]
- [20] ภาณี พรหมพัฒนกุล. (2550). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : เรวัตการพิมพ์.
- [21] [7]